

228515 - Ayakkabı üzerinde meshin hükümleri

Soru

Amerika ve Kanada ülkelerinde halk, pamuk veya yünden üretilen ve dizlere ulaşan çoraplar giymektedirler, onun üzerinde de ayakkabı giyerler, ancak ayakkabı aşık kemiklerini aşmamaktadır, abdest alırken bu ayakkabılar üzerinde mesh etmek caiz midir? Şayet ayakkabıyı çıkarırsa abdesti geçerli olur mu? Nitekim namaza gittiklerinde ayakkabılarını çıkarırlar bu durumda abdest geçerli olur mu?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi: Şayet ayakkabı aşık kemikleri dahil ayağı örtüyorsa onun üzerine mesh etmek caizdir. Çünkü mest hükmündedir. Ancak abdestte yıkanacak yeri örtmüyorsa o durumda alimlerin cumhuruna göre mesh etmek caiz değildir. Kuveyt Fıkıh Ansiklopedisi 37/264

Bu görüşü Şeyh İbn Baz ve Daimi Fetva komitesi'nin tercihli görüşleridir.

Şeyh İbn Baz şöyle dedi: Mest ve çorapların üzerine mesh etmenin şartlarından biride: bunların farzda yıkanması gereken yerleri örtmesidir. İbn baz fetvaları: 10/111, Daimi fetva komitesi 5/396

İkincisi: Şayet farzda yıkanan yeri örten ayakkabıyı mesh ederse daha sonra abdestli iken çıkarırsa ilim ehlinin sahih görüşüne göre abdesti bozulmaz. Bu meselenin açıklaması (100112) , (26343) nolu soruların cevaplarında bildirilmiştir.

Ancak bir şeye dikkat etmek gerekir; ayakkabı çıkartmakla meshin ruhsatı sonlanmaktadır. Tekrar giyer ve abdest almak isterse, ayakkabısını ve çorabını çıkartıp ayağını yıkaması gerekir.

Üçüncüsü: çorabı giyer üstüne de aşık kemiklerini örtmeyen ayakkabı giyerse üç durum ortaya çıkar:

- 1- Sadece ayakkabı üzerine mesh eder, daha önceden belirtildiği gibi bu durum caiz değildir.
- 2- Sadece çorapların üzerini mesh eder; bu durumda ayakkabısını çıkarır ve çorabın üzerinde mesh eder daha sonra ayakkabısını giyer. Bu şekil caizdir. Bu durumda ayakkabısını çıkarması caizdir ve abdesti bozulmaz.
- 3- Hem çorap hem de ayakkabı üzerine birlikte mesh eder. Bu da caizdir. Şayet kısa ayakkabı üzerine ve çorap üzerine mesh ederek tamamlarsa o zaman hüküm ikisini de bağlar. Şayet sadece ayakkabısını veya çoraplarla birlikte çıkarırsa abdesti bozulmaz ve namazı geçerlidir. Ancak bu durumda daha sonra tekrar onların üzerine mesh edemez, ta ki ayaklarını yıkayarak abdest alıncaya kadar.

Daimi Fetva komitesi'nin 5/396 nolu fetvalarında: Abdest alan kimse sadece altından insan derisi gözükmeyen çorapların üzerine ve aşık kemiklilerini örten kundura üzerine mesh etmek caizdir. Şayet ayakkabı aşık kemiklerini örtmüyorsa ve aşık kemiğini örten çorap üzerinde giyilmişse o zaman hem ayakkabı hem de çorap üzerine mesh eder ve onlarla birlikte namaz kılar.

Şeyh İbin Baz şöyle dedi: Kundura ise aşık kemikleri örtmeyen ayakkabı türüdür. Şayet çorap la birlikte onu mesh ederse hüküm ikisini kapsar. Ancak sadece çorap üzerine mesh ederse kafi gelir daha sonra kundurasını istediği zaman çıkarabilir. Ve taharet olduğu gibi kalır, çünkü mesh çoraba bağlanmış olur. Mecmu Fetava Bin Baz 29/73

Dikkat edilmesi bir husus: Mest ile ilgili hükümler çorap ve aşık kemiklerini örten ayakkabıları da kapsamaktadır. Çünkü tercihli görüşe göre hükümleri birdir.

En doğrusunu bilen Allah'tır.